

**NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
RENDÉSZETTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA**

dr. Németh Ágota

**A könnyűzenei fesztiválokön kábítószer-terjesztéssel foglalkozó elkövetői
csoportok, bünszervezetek felderítését támogató bűnügyi elemzés**

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetője

TÉZISFÜZET

Témavezető: Dr. Szendrei Ferenc r. ezredes

Budapest, 2025

1. A tudományos probléma megfogalmazása

A fesztiválok és a kábítószer-használat kapcsolata régóta aktuális és sokrétű téma, amely számos társadalmi, egészségügyi és jogi kérdést vet fel. A fesztiválok, különösen a nyári hónapokban, világszerte milliók számára kínálnak vonzó szórakozási lehetőséget. Ugyanakkor e rendezvények gyakran összefüggésbe hozhatók a kábítószer-fogyasztással, ami aggodalomra ad okot a szervezők és a hatóságok számára. A fesztiválokon előforduló droghasználat komoly egészségügyi kockázatokat hordoz, mint például a túladagolás vagy akár a halál. Ezek a veszélyek különösen a fiatalabb résztvevők körében igényelnek fokozott figyelmet. Az új pszichoaktív anyagok – köztük a szintetikus kábítószeresek – megjelenése tovább növeli a kockázatokat, mivel e szerek hatása sokszor ismeretlen és kiszámíthatatlan.

A fesztiválokon tapasztalható kábítószer-használat társadalmi vitákat is kivált. Egyes megközelítések a szigorúbb ellenőrzéseket és büntetéseket tartják megoldásnak, míg mások a prevenció és az oktatás fontosságát hangsúlyozzák. A hatóságok és a fesztiválszervezők világszerte egyre szigorúbb intézkedéseket vezetnek be a drogfogyasztás visszaszorítása érdekében. A kábítószer-használat ugyanakkor nem kizárólag egészségügyi kérdés, hanem a fesztiválok kultúráját is formálja: egyes országokban a drogok használata társadalmilag elfogadottabb, míg másokban szigorúan tiltott, ami további vitákhoz vezet.

A kábítószer-kereskedelem globális szinten is folyamatosan növekszik és egyre kifinomultabbá válik. A szervezett bűnözői csoportok új útvonalakat és módszereket alkalmaznak a hatósági fellépés elkerülése érdekében. A szintetikus drogok terjedése különösen nagy kihívást jelent, mivel előállításuk olcsó és könnyen hozzáférhető alapanyagokból történik. A dark web és a kriptovaluták használata tovább nehezíti a kábítószer-kereskedelem nyomon követését és megelőzését. Magyarországon is komoly problémát jelent mind a kábítószer-fogyasztás, mind a kereskedelem. Az új pszichoaktív anyagok megjelenése hazánkban is kihívás elé állítja a bűnüldöző szerveket. A droggal kapcsolatos bűncselekmények gyakran összefonódnak más bűnözési formákkal, például a szervezett bűnözéssel, a pénzmosással vagy az erőszakos cselekményekkel.

A bűnügyi elemzés kulcsszerepet játszik a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzésében és felderítésében. Az elemző munka során gyűjtött és értelmezett adatok hozzájárulnak a bűnözői hálózatok szerkezetének, működésének és kapcsolatrendszerének feltárásához. A technológiai fejlődés – így például a mesterséges intelligencia és a Big Data elemzés – lehetővé teszi a kábítószer-kereskedelem gyorsabb és hatékonyabb nyomon

követését. A határokon átnyúló együttműködés és információcsere szintén egyre fontosabb a nemzetközi droggereskedelmet működtető hálózatok felderítésében.

A kábítószer-probléma kezelésére számos országban új stratégiákat és jogszabályokat vezettek be. Ezek között megtalálhatók a szigorúbb büntetések, a prevenciós programok, valamint a rehabilitációs lehetőségek bővítése. Magyarországon is folyamatosan aktualizálják a jogszabályokat a hatékonyabb fellépés érdekében. Az Európai Unió (továbbiakban: EU) szintjén az Europol és az EUDA (Európai Unió Kábítószer-ügynöksége) keretében zajló együttműködések szolgálják a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelmet. A digitális technológiák és a szervezett bűnözés összefonódása új kihívásokat jelent, amelyekhez a bűnüldöző szerveknek és elemzőknek is folyamatosan alkalmazkodniuk kell. A prevenció és a rehabilitáció hosszú távon kulcsfontosságú tényezői lehetnek a probléma kezelésének.

A fesztiválok és a kábítószer-használat egyaránt folyamatos figyelmet és innovatív megoldásokat igényelnek a résztvevők biztonságának érdekében. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények és azok elemzése dinamikusan változó terület, amely hatóságok, kutatók és politikai döntéshozók együttműködését teszi szükségessé.

A téma aktualitását az is alátámasztja, hogy a fesztiválok és a kábítószer-használat kapcsolata eddig viszonylag kevés kutatói figyelmet kapott. Kevés az olyan empirikus kriminológiai kutatás, amely a fesztiválok belüli rendfenntartást vagy a rendőrség szerepét vizsgálja. A meglévő etnográfiai kutatások ugyan rámutattak arra, hogy a kábítószer-rendészet befolyásolja a fesztiválokra megjelenő fogyasztási mintákat és a kábítószerrel kapcsolatos károk alakulását, azonban hiányoznak azok a vizsgálatok, amelyek a rendészeti szervek nézőpontjait, céljait és érdekeit kritikai szemszögből elemeznék. A fesztiválok „drogrendészetének” nemzetközi kutatási képe töredékes, és kevés figyelmet fordítottak arra is, hogy a nyomozó hatóságok miként alakítják a drogproblémák kezelését ezeken az eseményeken.

A bűnügyi elemzés a kriminalisztikában viszonylag új, tudományos háttérrel még nem rendelkező terület, amelynek módszertani alapjai kidolgozatlanok. Különösen hiányzik annak feltárása, hogy a kábítószeres nyomozásokban milyen szerepet tölthet be, beleértve a fesztiválokra előforduló kábítószer-használat vizsgálatát, valamint a digitális térben zajló droggereskedelemhez kapcsolódó elemzési lehetőségeket.

2. Kutatási hipotézisek és kutatási célok

A kutatás kezdetén olyan hipotéziseket állítottam fel, melyek logikailag egymásra épülnek, egymással szoros kapcsolatban állnak, de mégis vizsgálhatók önmagukban is.

1. hipotézis:

Feltételezem, hogy minden könnyűzenei fesztivál általános jellemzője a látogatói kör kábítószer- fogyasztási hajlandósága.

Az 1. hipotézis indokolása:

A könnyűzenei fesztiválok sajátos kulturális és társadalmi közegben zajlanak, amelyek gyakran együtt járnak a normák fellazulásával, a szórakozás és szabadság hangsúlyozásával, valamint az intenzív élmények keresésével. A fesztiválok többnapos, sokszor éjszakába nyúló események, ahol a fiatalok gyakran elszakadnak a hétköznapi környezettől és normáktól, ami növelheti a kísérletezési hajlandóságot. A korábbi kutatások és média hírei is azt sugallják, hogy ezeken a rendezvényeken gyakrabban fordul elő kábítószer-használat, mint a társadalom más közegeiben. A hipotézis célja annak vizsgálata, hogy valóban általánosítható-e ez a jelenség minden könnyűzenei fesztiválra, vagy inkább csak bizonyos típusú rendezvényekre jellemző.

2. hipotézis:

Feltételezem, hogy a könnyűzenei fesztiválokon a külföldi kábítószer-terjesztők és fogyasztók nagyobb arányban vannak jelen, mint a hazaiak.

A 2. hipotézis indokolása

A könnyűzenei fesztiválok nemcsak helyi, hanem nemzetközi látogatókat is vonzanak, ami megkönnyíti az illegális drogokhoz való hozzáférést. A fesztiválok nagy közönsége és laza szabályozása miatt a kábítószer-kereskedők számára is kedvező környezetet teremtenek, mivel a külföldi terjesztők könnyebben elérhetik a nem ismert célcsoportokat. A fesztiválok liberális légköre csökkenti a drogfogyasztás stigmatizáltságát.

3. hipotézis

Feltételezem, hogy a könnyűzenei fesztiválokon történő kábítószer-terjesztést szervezett bűnözői körök hajtják végre.

A 3. hipotézis indokolása

A könnyűzenei fesztiválok ideális helyszínt biztosítanak a drogkereskedők számára, mivel a fesztiválok idején koncentrált közönség és magas kereslet figyelhető meg. Az ilyen rendezvények lehetőséget adnak arra, hogy a drogokat gyorsan és hatékonyan terjesszék egy célzott közönség körében, amely esetleg könnyebben hozzáfér a drogokhoz. A kábítószer-kereskedelem gyakran szervezett bűnözői csoportok által irányított, akik az olyan rendezvényeken, mint a könnyűzenei fesztiválok, lehetőséget látnak a forgalom növelésére, mivel a fesztiválok ideje alatt a kereslet az illegális drogok iránt nagy lehet.

4. hipotézis

Feltételezem, hogy a kábítószer-bűnözés felderítésének nélkülözhetetlen eleme az elemzéssel interaktív módon támogatott hírszerzés.

A 4. hipotézis indokolása

A kábítószer-kereskedelem és a vele kapcsolatos bűnözési tevékenységek komplex, gyakran nemzetközi, több szintű hálózatok formájában működnek. Az ilyen típusú bűnözés nemcsak egyetlen elkövetőt érint, hanem széleskörű, jól szervezett bűnözői csoportokat, amelyek gyorsan alkalmazkodnak a nyomozás és a hatósági beavatkozás változásaihoz. Az interaktív hírszerzés és az adatelemzés lehetővé teszi a valós időben történő nyomon követést, a gyanús aktivitások azonnali észlelését, valamint az összefüggések gyors feltárását.

5. hipotézis

Feltételezem, hogy a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények eredményes felderítéséhez szükséges a fúziós központ elven működő szervezeti egység létrehozása.

Az 5. hipotézis indokolása

A fúziós központok segítik a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények felderítését azáltal, hogy támogatják a különböző szervek (rendőrség, vámhatóság, titkosszolgálatok, pénzügyi szolgálatok) közötti adat- és információcserét, valamint koordinálják a nyomozati és megelőzési tevékenységeket. Ezek az egységek lehetővé teszik a bűncselekmények gyorsabb és hatékonyabb felderítését, mivel javítják az információk hozzáférhetőségét és a hatóságok közötti együttműködést. A fúziós központok előnyei közé tartozik a koordináció, az az együttműködés és a gyors adatfeldolgozás.

Kutatási kérdések:

A kutatási kérdések megfogalmazásával meghatároztam azt a területet és vizsgálati irányt, amely mentén a dolgozatot következetesen rendszereztem és felépítettem.

1. A fesztiválokon milyen típusú kábítószereket értékesítenek leginkább?
2. Milyen útvonalakon, milyen módszerekkel juttatják be a kábítószer a fesztiválokra?
3. A kábítószer terjesztéssel és fogyasztással foglalkozók milyen személyi körből kerülnek ki?
4. A jelenlegi gyakorlatban segítené-e az eredményesebb nyomozói munkát, ha a speciális kábítószer-bűnözés elleni egységekhez bűnügyi elemzőt delegálnának?
5. A prediktív analitika alkalmazható-e a könnyűzenei fesztiválok kábítószer értékesítés elleni fellépésben?

3. A kutatási módszerek és azok megállapításai

3.1. Kutatási módszerek

A kutatás módszertani keretének kialakításakor alapvető szempont volt, hogy az alkalmazott eljárások illeszkedjenek a megfogalmazott kutatási kérdésekhez és hipotézisekhez. A téma komplexitása indokolta a kvantitatív és kvalitatív módszerek együttes alkalmazását. A kvantitatív megközelítés biztosította a jelenség mérhető aspektusainak feltárását, a statisztikai összefüggések vizsgálatát és a trendek azonosítását, míg a kvalitatív módszerek révén mélyebb betekintést nyertem a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos attitűdökbe, tapasztalatokba és a rendészeti gyakorlat sajátosságaiba.

A kvantitatív módszerek közül a bűnügyi statisztika, az ENyÜBS¹ adataival értékeltem a magyarországi kábítószer-bűnözés helyzetét. Az elmúlt 30 év adatait tekintetben az, melynek során megállapítottam, hogy az utolsó tíz évben éves szinten a 7000 körüli bűncselekményszám állandósulni látszik. A kutatásom további részében azonban csak az utolsó tíz év adatait vizsgáltam, kiegészítve a 2024. év adataival, hiszen a fesztiválszezon ősszel lezárult, így az is rendelkezésemre állt. A tíz év időszaka már képes nyomon követni Büntető Törvénykönyvről

¹ Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészeti Bűnügyi Statisztika

szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) új rendelkezéseinek a bűncselekmények számadataira gyakorolt hatását és alkalmas arra, hogy tendenciákat lehessen megállapítani.

A kvalitatív módszerek közül jogszabály- és dokumentumelemzést végeztem, interjúkat készítettem, valamint gyakornoki tevékenységem és szakmai gyakorlatom keretében empirikus kutatásokat végeztem. A dokumentum-elemzéshez felhasznált anonimizált jogerős bírósági határozatok tartalmát statisztikailag is feldolgoztam, mely segítségével pontosabb helyzetképet sikerült alkotnom a kábítószer fesztiválokon történő jelenlétéről.

A fesztiválkutatások feltárása céljából bibliometriai elemzést hajtottam végre. A nemzetközi irodalom áttekintése során hólabda módszerrel igyekeztem a publikációk között válogatni. A hazai szakirodalom részben ismert volt előttem, mert korábban is érdekelték a fesztiválkutatások. Itt igyekeztem ismereteimet kiegészíteni és egy időrendi képet adni a kutatásokról.

A Nemzeti Közszerológati Egyetem oktatójaként a nyári és a havi szakmai gyakorlatomat mindig az ORFK Bűnügyi Elemző-Értékelő Főosztályon töltöm. E keretek között végzett munkám során számos olyan kábítószeres ügybe, jelentésbe nyertem betekintést, melyben a fesztiválon elkövetett bűncselekmény is szerepelt. A nyílt büntetőügyekhez szinte minden esetben tartoztak minősített adatok, információk, melyek titkos információgyűjtések vagy leplezett eszközök alkalmazása során keletkeztek. Azonban, hogy a fentiek során megszerzett ismereteimet igazoltan tudjam ismertetni, az anonimizált bírósági döntések tárházából gyűjtöttem ítéleteteket. A „fesztivál” és a „kábítószer” szóra együttesen történő keresés során 78 ítéletet találtam és dolgoztam fel.

2023. szeptember 1. és 2024. január 31. között a Nemzeti Bűnügyi Együttműködési Központnál voltam gyakornok. Az ottani munkám során az Europol működését, az adatbázisok alkalmazását, a tagállamok közötti együttműködést és információcserét a gyakorlatban is megismerhettem. Több tagország kollégáival történt beszélgetés alapján a nálunk lévő bűnügyi elemzés intézményrendszerének működésébe is bepillantást nyertem.

A 2021–2023. évi fesztiválszezonban összesen 18 félig strukturált interjút készítettem, 13 fesztiválozóval és 5 közreműködővel. A tervezett interjúk elkészítését nehezítette a Covid19-járvány, amely időszakban több fesztivál és esemény elmaradt. Az interjúalanyok felkutatását és kiválasztását tovább akadályozta a drogszcéna bizonytalansága, amelyet rendőri mivoltom is fokozott. A lefolytatott interjúk mindegyikét feldolgoztam, a kapott válaszokat két fő téma köré csoportosítva elemeztem.

A kutatásom során természetesen felhasználtam a közel 25 év során szerzett szakmai ismereteimet is, valamint azokat az empirikus tapasztalatokat, melyeket rendszeres fesztivál látogatóként szereztem.

3.2. A kutatási elméleti keret részeinek összefoglalása, megállapításai

Az értekezésem elméleti keretében először bemutattam azoknak a *fogalmaknak a meghatározásait*, amelyek az értekezésem alapját képezik. A kábítószer, a kábítószeres bűncselekmények elkövetői, a társas bűnelkövetői alakzatok, a könnyűzenei fesztivál és a bűnügyi elemzés azok a fő elemek, amelyek köré a dolgozatom egyes fejezetei épülnek.

Ezt követően áttekintettem a kábítószeres bűncselekmények, a szervezett bűnözés, a fesztiválok, valamint a bűnügyi elemzés *szakirodalmi és jogszabályi hátterét*. A kábítószer már a régi társadalmakban is jelen volt; azonban termesztése, fogyasztása és kereskedelme csak jóval később, a 19–20. században vált tiltott tevékenységgé. A szervezett bűnözés, a könnyűzenei fesztiválok és a bűnügyi elemzés nem tekint vissza ilyen hosszú múltra, ezért a velük kapcsolatos kutatások sem olyan régiek. Mindazonáltal mindegyik elemre jellemző, hogy nincsen egységes meghatározásuk.

A fesztiválok és a drogok kapcsolatát történelmi, kulturális és társadalmi szempontból vizsgáltam. A fesztiválok már az ókorban megjelentek, elsősorban vallási ünnepek részeként, majd a középkorban zenei és táncos elemekkel bővültek. A drogok használata szintén az ókorig vezethető vissza, gyakran a zenei élmények fokozására. A 20. századi könnyűzenei fesztiválok, mint a Woodstock, a fiatalok kultúrájának és a társadalmi változásoknak váltak szimbólumaivá. Számos zenei stílus szoros kapcsolatba került a kábítószerekkel, amelyek a fesztiválokon a közösségi és zenei élmények erősítésének eszközeivé váltak. A modern fesztiválok így a drogterjesztés és -fogyasztás kiemelt helyszínei napjainkban is.

A szervezett bűnözés, kábítószer-bűnözés c. fejezetben bemutattam a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem aktuális trendjeit, valamint az ezek elleni küzdelem jogi és gyakorlati kérdéseit, különös hangsúlyt fektetve a nemzetközi együttműködésre. A szervezett bűnözés elleni fellépés az EU politikájának központi eleme. Bár az EU-ban nincs egységes definíciója a szervezett bűnözésnek, a kerethatározatok segítik a tagállamok büntetőjogának harmonizációját. Az EU a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó minimumszabályokat határozott meg, amelyek szerint a drogok illegális előállítása, forgalmazása és szállítása büntetendő. Egyes országokban, például Hollandiában és

Németországban megkezdődött a kannabisz dekriminalizációja, ami ellentétes az ENSZ és az EU jogi kereteivel.

Az ügynökségek által készített helyzetértékelések szerint a kannabisz a legelterjedtebb drog az EU-ban, de a kokain és egyéb szintetikus drogok is egyre nagyobb teret hódítanak. A drogcsempészet kifinomult módszereket, technológiákat használ a kábítószer csempészete, valamint az elkövetők közötti kommunikáció során, mint például drónok használata vagy titkosított kommunikáció elterjedése.

Magyarország továbbra is fontos tranzit- és célország az európai kábítószer-kereskedelemben. A kannabisz továbbra a legnépszerűbb, de a kokain és egyéb szintetikus drogok is egyre elterjedtebbek. A drogcsempészet útvonalai, módjai folyamatosan változnak, újabb módszerek jelentek meg.

Az európai kábítószer-helyzet arra mutat rá, hogy a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem továbbra is jelentős kihívást jelent az EU és a tagállamok számára. Folyamatosan alkalmazkodniuk kell ezekhez a változásokhoz és erősíteniük kell a közös munkát a hatékonyabb bűnüldözés érdekében. A nemzetközi együttműködés és a jogi harmonizáció kulcsfontosságú a bűnözés elleni harcban.

A további fejezetekben bemutattam a *szervezett bűnözés, valamint azon belül a kábítószer-bűnözés elleni közös fellépés nemzetközi és hazai intézményrendszerét*. Az EU keretein belül az Europol, az Eurojust és a Frontex játszanak kulcsszerepet, míg globális szinten az Interpol és az UNODC (Egyesült Nemzetek Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala; United Nations Office on Drugs and Crime), valamint a WCO (Vámügyi Világszervezet; World Customs Organization) fontos közreműködők. A jövőben az ETIAS (Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (European Travel Information and Authorisation System) és a Prümi szerződés² is további eszközöket nyújtanak a bűnözés elleni harcban. Mindegyik szervezeti elemnek feladata és egyben közös érdeke is a szervezett bűnözés ellen eredményes. Az információk továbbítása, az információcsere, a koordináció és az együttműködés a hívószó. Az intézményekből az Europol és az Interpol szerepét külön kiemelem, hiszen a nemzetközi szervezett bűnözés elleni fellépés terén fontos szereplők, nemcsak az adatbázisukban szereplő számos információ felhasználásával történő elkövetői csoportok tettenérése, kábítószer-kezelés során, hanem a stratégiai tervezés alapját jelentő értékelő jelentések készítése miatt is.

² Prümi Szerződés (Prüm Convention, teljes nevén: *Convention on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism, cross-border crime and illegal migration*) 2005. május 27-én, a németországi Prüm városában aláírt nemzetközi megállapodás.

A hazai szervezett bűnözés, kábítószer-bűnözés elleni küzdelemben a vármegyei rendőr-főkapitányságok, a Rreülőteri Rendőr Igazgatóság és a Készenkėti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda bűnüldöző egységeinek hatáskörét és illetékességi szabályait részletesen ismertettem. Munkájuk mellett kiemelt szerepe van az ügyészségnek és a bíróságoknak is, hiszen az ő eljárásuk végén születik jogerős döntés a büntetőügyekben. A szervezett bűnözés ellen fellépő minden szerv a gyors információcsere, a koordináció, szakértői tanácsadás, operatív és stratégia elemzések készítésének fontosságát hangsúlyozza.

A *bűnügyi elemzés rendszere* című fejezetben a bűnügyi elemzés fogalma, céljai, feladatai, módszerei, alapelvei és területei részletesen bemutatásra kerültek, kiemelve az elemzés folyamatában részt vevő személyek és egységek szerepét. Napjainkban az elemzés nélkülözhetetlen az eredményes felderítés, nyomozás és a stratégiai döntések meghozatala szempontjából. A különféle forrásokból származó hatalmas információmennyiség feldolgozása a korszerű bűnügyi elemzési módszerek, technikák nélkül ma már nem lehetséges.

A társadalmi, gazdasági és politikai változások hatására bővülő rendőri feladatokkal párhuzamosan nő a bűnügyi elemző egységek szerepe. A rendőri adatrendszerek és elemzési technológiák jelenlegi szerkezete és közös jellege főként reaktív szemléletű rendőri intézkedések támogatására épült. Azonban a proaktív szemlélet érvényesüléséhez szükséges az adatbázisok szerkezetének és rendszerének átalakítása, hogy a rendőrség hatékonyabban tudjon reagálni a bűnözésre és megelőző intézkedéseket hozni. Az elemzés segítségével a rendelkezésre álló erőforrások optimalizálhatók és a legfontosabb területekre lehet fókuszálni, növelve a bűnüldözés hatékonyságát. A bűnügyi elemzés ma már nemcsak a bűnügyi munka szerves részévé vált, hanem a modern rendőrségi tevékenység alapvető eleme, amely nélkülözhetetlen a hatékony bűnmegelőzés és bűnüldözés szempontjából.

3.3. A könnyűzenei fesztiválok elemzései

A könnyűzenei fesztiválok kutatása az utóbbi évtizedekben intenzívebbé vált, főként a társadalomtudományok, művészetek és bölcsészettudományok területén, de az üzleti és közigazgatási tudományok is egyre inkább foglalkoznak a témával. A kutatások során felmerült kérdések közé tartozik a fesztiválok globalizációja, a közösségi hálózatok szerepe, a turizmusra gyakorolt hatásuk, valamint a rendezvényeken történő kábítószer használat. A bibliometriai elemzések alapján elmondható, hogy a zenei fesztiválok tanulmányozása még sok lehetőséget

rejt magában, és várhatóan a jövőben is növekedni fog a kutatások száma. A kutatások azonban nem a bűnüldöző hatóságok szemszögéből, hanem szociológiai szempontok alapján kerültek összeállításra, kiértékelésre.

Elemeztem a fesztiválokon előforduló bűncselekményeket, azok okait és hatásait. A hatóság előtt ismertté vált kisebb súlyú bűncselekmények mellett a garázda, az erőszakos, valamint a testi épségét veszélyeztető cselekmények is nagymértékben jelen vannak a fesztiválon. Ezek a jogsértések számos esetben kapcsolódnak az alkoholhoz vagy a kábítószerhez, zömében ezek hatása alatt követik el a súlyosabb bűncselekményeket. A jogsértéseket hatalmas látencia jellemzi, hiszen nem minden jogsértés jut a hatóság tudomására, mely különösen a kábítószeres bűncselekmények esetén jelentkezik.

Bemutattam, hogy fesztiválokon történő kábítószer-fogyasztás egészségügyi, gazdasági, büntetőjogi, valamint társadalmi és morális kockázatait, melyek hatással vannak az egyénre és társadalomra egyaránt.

3.4. Statisztikai adatok elemzése

A bűnügyi statisztika adatok elemzésénél fontos kiemelni, hogy a kábítószeres bűncselekmények magas látenciával bírnak, és a legtöbb eset a rendőrségi nyomozások tetten érés alapján indulnak. Ez különösen érvényes a zenei fesztiválokon történő elfogás esetén. Ritka, amikor utólag kerül felderítésre fesztiválon történő értékesítés.

A hazánkban a 2000-es évek elejétől nézve a kábítószeres bűncselekmények adatait (2004-2013), összehasonlítva az utolsó 10 év adataival (2014-2023), elmondható, hogy mintegy 25%-kal emelkedett a bűncselekmények száma, mely rámutat a jelenség súlyosságára is. Az enyhén hullámzó tendencia ellenére kijelenthető, hogy napjainkban éves szinten 7000 felett van a kábítószeres bűncselekmények száma, mely a határok megnyitása óta állandósulni látszik.

A statisztikai adatok szerint a fesztiválokon elkövetett kábítószeres bűncselekmények a teljes regisztrált kábítószeres bűncselekmények 1-2%-át teszik ki. Éves szinten eddig 60 volt a legmagasabb a fesztiválokon történt kábítószeres bűncselekmények száma, azonban 2024-re a bűncselekményszám 66-ra emelkedett, mely egyharmados növekedést jelent előző évhez viszonyítva.

Az anonimizált bírósági határozatok tárházából kigyűjtött 78 bírói döntés áttekintése alapján kijelenthető, hogy a fesztiválokon szinte mindenfajta kábítószer jelen van, a klasszikus

drogoktól a szintetikus szerekig. Ezzel választ kaptam arra a kutatási kérdésemre, hogy milyen drogok vannak jelen a fesztiválokon.

A fesztiválokon történő kábítószeres ügyek 36,36%-ában a helyszínen, azaz a fesztivál területén, történt az elsődleges rendőri intézkedés. Ma már jellemző, hogy a terjesztők a teljes értékesítésre szánt mennyiséget nem viszik be a fesztivál területére, hanem csak kisebb adagokat, és az ún. mintavásárlást követően már a fesztivál területén kívül parkoló autóhoz vagy bérelt lakáshoz közel történik a drogértékesítés.

A fesztiválokon elkövetett kábítószer bűncselekmények elkövetőinek állampolgárságát tekintve elmondható, hogy 52 %-a magyar és közel 48%-a külföldi. (Az összes kábítószeres bűncselekmény elkövetőinek tekintetében ez az arány: 95% magyar, 5% külföldi.) A külföldiek elkövetők viszonylag magas aránya az összes kábítószeres bűncselekmény elkövetőihez viszonyítva, igazolja azon hipotézisemet, hogy nemcsak hazai, hanem külföldi elkövetők is jelen vannak a fesztiválokon fogyasztóként és terjesztőként egyaránt.

Az egyes és társas alakzatban történő elkövetéseket elemezve a vizsgált ügyekben 15,9%-ban született olyan jogerős ítélet, mely alapján bünszövetség vagy bűnszervezet került megállapításra. A bünszövetségben történt elkövetések során a kábítószer értékesítése főként fesztiválokon történt, a bűnszervezet esetén a fesztivál csupán csak egy helyszín volt a többféle helyen és módon történő értékesítés során. Az elkövetők előéletét vizsgálva, megállapítottam, hogy több, mint fele, 57%-a büntetett előéletű, akik egyharmada kábítószeres bűncselekmény miatt már korábban is volt büntetve. Ez választ adhat arra a kutatási kérdésre, hogy a kábítószer-terjesztők közel egyharmada szabadulását követően ismét kábítószer-terjesztéssel foglalkozik.

Az interjúk megerősítették a meglévő ismereteimet, ugyanakkor kiderült, hogy a külföldi példákat nem ismerik, és azzal kapcsolatban sincsenek pontos információik, hogy más országokban mikor és milyen kábítószeres fogyasztása megengedett. Ez rámutat a nemzetközi gyakorlatok ismeretének hiányára és az e téren meglévő bizonytalanságokra.

A kábítószeres bűncselekmények esetén nincs sértett, az elkövetőknek pedig nem érdekük a büntetőeljárás megindítása, ezek zömében nem állampolgári bejelentés vagy feljelentés alapján indulnak. A nyomozás elrendelésére általában tetten érés vagy realizálás alapján kerül sor, amit szinte mindig megelőz titkos információgyűjtő munka vagy előkészítő eljárás, melyek keretében sor kerül leplezett eszközök alkalmazása. A cselekményeket végrehajtó elkövetők tevékenységére jellemző a nagyfokú konspiráció. Ezért is kiemelten fontos a bűnügyi tevékenység során, hogy a titkos információgyűjtés, az előkészítő eljárás és a nyomozás szakaszában az elemző-értékelő munka hangsúlyos szerepet kapjon.

A bűnügyi tevékenység egyes szakaszainak, az ott beszerzett információknak, adatoknak, valamint a különféle adatbázisokból, nyilvántartásokból kinyert adatok rendszerezése, a közti lévő kapcsolatok megállapítása, megjelenítése a bűnügyi elemzés módszereivel, technikáival történik, mely alapján kijelenthető, hogy a bűnügyi elemzésnek a szervezett bűnözői körök, kábítószeres bűncselekmények felderítésében elengedhetetlen.

A fesztiválok biztosítása számos szerv együttműködését igényli, hogy a résztvevők személy- és vagyonbiztonsága biztosított legyen, és a rendezvény zavartalanul lezajlhasson. Az esemény zavartalan lebonyolításában kiemelt feladat hárul a magánbiztonsági szolgálatokra, valamint a rendőrségre.

A kábítószeres bűncselekmények és a szervezett bűnözői körök felderítése hazánkban tagolt struktúrában zajlik. Szinte minden szervezeti egységnél, nemcsak a bűnügyi területen, keletkeznek olyan adatok és információk, amelyek a kábítószeres bűncselekmények elkövetésére vonatkoznak vagy ahhoz kapcsolódnak. Az információk nemcsak a felderítő és nyomozati szervek által, hanem különböző adatbázisokban is tárolódnak. Az adatok adatbázisba történő továbbítása, feldolgozása, valamint az elemzések és értékelések készítése tagoltan, időben és szervezeti egységek szerint elkülönülten valósul meg. Ez a tagoltság gátat jelenthet az egyes ügyekben történő eredményes fellépésnek, valamint a rövidebb távú stratégiák kialakításának is.

Az elemzők speciális egységekhez való delegálásával az elemzői támogatás csupán egy kiemelt ügyre, egy sorozat felderítésére vagy egy bűnszervezet felszámolására irányul. Mivel az elemző „együtt él” a felderítőkkal és nyomozókkal, az újonnan keletkezett adatok és információk valós időben eljutnak hozzá, aki azokat azonnal feldolgozza. A korábbi információkhoz kapcsolva ezzel segíti a felderítés és nyomozás következő lépésének meghatározását.

A prediktív analitika alkalmazása a könnyűzenei fesztiválokban tapasztalható kábítószer-értékesítés elleni fellépésben innovatív lehetőséget kínál. Az adatok elemzése és előrejelző modellek révén azonosíthatók a fogyasztási és terjesztési mintázatok, a kockázati területek, valamint a potenciális elkövetői csoportok. E megközelítés hozzájárulhat a célzott és hatékonyabb rendészeti stratégiák kidolgozásához, ugyanakkor tudományos megalapozása és gyakorlati adaptációja még kezdeti stádiumban van. Amennyiben a látókörbe került, és fesztiválokban kábítószer-terjesztéssel foglalkozó személyek tevékenységének, kiemelten a fesztivál szezonban történő tevékenységének folyamatos nyomon követésével prognosztizálható, hogy tervezik-e a fesztiválon való részvételt. A fesztiválok környezetében

található természetes vizek mintáinak elemzése, a fesztiválok zenei irányzata, a fellépő zenekarok, valamint az átlagos látogatószám figyelembe vételével statisztikai módszerekkel előrejelzés készíthető a fesztiválon előforduló kábítószer mennyiségére vonatkozóan.

A kábítószer-bűnözés elleni küzdelem meghatározó mértékben függ a hazai és nemzetközi intézmények közötti együttműködéstől, az információcsere hatékonyságától és a központosított adatkezeléstől.

4. Hipotézisekre, kutatási kérdésekre adott válaszok összegzése

1.hipotézis: Feltételeztem, hogy minden könnyűzenei fesztivál általános jellemzője a látogatói kör kábítószer-fogyasztási hajlandósága.

A hipotézis igazolása érdekében kvantitatív elemzési módszert, a bűnügyi statisztika adatainak vizsgálatát alkalmaztam. Részletesen elemeztem az összes kábítószeres bűncselekmény és a fesztiválokon elkövetett kábítószeres bűncselekmények számát. A statisztikai adatok szerint a fesztiválokon elkövetett kábítószeres bűncselekmények a teljes regisztrált kábítószeres bűncselekmények 1-2%-át teszik ki. Ugyanakkor a fesztiválokon történő kábítószer-terjesztés és -fogyasztás sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint amit a számadatok sugallnak, és itt is hatalmas látencia érvényesül. A fesztiválokon elkövetett bűncselekmények esetén a 2024. év statisztikai adatait is értékelni lehet, mivel a fesztiválszezon ősszel befejeződött. Ezt fontosnak tartom kiemelni, mert ha csak 2023-ig nézzük a számadatokat, hullámozó tendencia figyelhető meg. A pandémia időszakáig enyhe csökkenés, majd azt követően markáns emelkedés figyelhető meg. Éves szinten eddig 60 volt a legtöbb bűncselekmény, azonban 2024-re a bűncselekményszám 66-ra emelkedett, ami majd egyharmados növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. Az interjúk során megszólaltatott fesztiválozók nyilatkozatai is alátámasztják, hogy a kábítószer-használat a fesztiválokon ténylegesen jelen van. A fesztiválok számát, a látenciát és a bűncselekményi adatokat összegezve hipotézisem igazolást nyert.

2. hipotézis: Feltételeztem, hogy a könnyűzenei fesztiválokon a külföldi kábítószer-terjesztők és -fogyasztók nagyobb arányban vannak jelen, mint a hazaiak.

A hipotézis igazolása érdekében az ENyÜBS-ből származó adatokat elemeztem. Az összes kábítószeres bűncselekmény elkövetőinek 95%-a magyar és 5%-a külföldi állampolgár. A fesztiválokon elkövetett kábítószeres bűncselekmények elkövetőinek állampolgárságát tekintve elmondható, hogy majd 52%-a magyar és közel 48%-a külföldi. A kábítószer birtoklása elkövetőinek 53%-a magyar, 47%-a külföldi. A kábítószer-kereskedelem elkövetőinek 44%-a magyar állampolgár, 56%-a külföldi. A fentiek alapján hipotézisem csak részben nyert igazolást.

3. hipotézis: Feltételeztem, hogy a könnyűzenei fesztiválokon történő kábítószer-terjesztést szervezett bűnözői körök hajtják végre.

Az anonimizált bírósági ítéletek alapján elemeztem az elkövetők előéletét, valamint az elkövetői alakzatokat. Az elkövetők több mint fele, 57%-a büntetett előéletű, akik egyharmada kábítószeres bűncselekmény miatt volt már korábban büntetve. Elemzéseim szerint az elítéltek kb. egynegyede szabadulását követően ismételten visszatér a kábítószer-bűnözéshez. Az elkövetői alakzatokat nézve, az ügyek 36%-ában egy elkövető szerepel, a többiben társas elkövetői alakzatokkal találkozhatunk. Az ügyek 15%-ában, pontosabban hat esetben került sor bűnszövetség és egy esetben bűnszervezet megállapítására jogerős ítélettel. Egy bűnszövetség esetén csak fesztiválon történt kábítószer értékesítés, a többi esetben fesztiválon kívül más helyeken is. Mind a hét elkövetői csoport tagjai büntetett előéletűek, melyek közül hatnak legalább egy vagy több tagja volt már korábban kábítószeres bűncselekmény miatt jogerősen elítélve. A bűnszövetségek esetében a kábítószer értékesítése főként fesztiválokon történt, a bűnszervezet esetén a fesztivál csupán egy helyszín a többféle helyen és módon történő értékesítés során. A fentiek alapján azon hipotézisem, hogy a fesztiválon a kábítószer szervezett bűnözői körök árulják, nem nyer egyértelműen igazolást.

4. hipotézis: Feltételezem, hogy a kábítószer-bűnözés felelderítésének nélkülözhetetlen eleme az elemzéssel interaktív módon támogatott hírszerzés.

A bírói döntések elemzése alapján megállapítható, hogy a kábítószer-kereskedelem esetében a bíróságok által bizonyíthatónak ítélt személyi bizonyítékok csupán kisebb részét képezik a rendelkezésre álló bizonyítékok összességének. A bizonyítékok köre a terhelttől lefoglalt tárgyi bizonyítékokra, valamint a terheltek kommunikációját igazoló elektronikus

adatokra, a telefon-lehallgatások során rögzített információkra, valamint a terhelt vagyoni és jövedelmi viszonyait, illetve pénzügyi tranzakcióit igazoló okirati bizonyítékokra terjed ki főleg. Mint általában a közvetett bizonyítékok, ezek a bizonyítékok sem elegendőek önállóan a terhelt kereskedői magatartásának, valamint a szervezeten történő elkövetés bizonyítására.

Mivel a kábítószeres bűncselekmények esetén nincs sértett, az elkövetőknek pedig nem érdekük a büntetőeljárás megindítása, a nyomozás elrendelésére általában tettenérés, realizálás alapján kerül sor, amit szinte mindig titkos információgyűjtés, előkészítő eljárás előz meg. Mindkét szakasz keretében szinte mindig sor kerül leplezett eszközök alkalmazására, mely során beszerzett adatok, információk alapján történik a realizálás.

A fesztiválon bűnszervezetben elkövetett kábítószer-kereskedelem miatt hozott jogerős végzés indokolásában a bűnszervezetben történő elkövetést igazoló, zömében közvetett bizonyítékok a bűnszervezet egyes fogalmi elemeihez (három vagy több személy, hosszabb idő, konspiráció, bűncselekmények száma, hierarchia, konspiráció) igazodva kerültek megfogalmazásra. Ezen az elven elindulva mutattam be, hogy a bűnügyi tevékenység egyes szakaszaiban keletkezett milyen bűnügyiileg releváns adatok, információk és azok közötti kapcsolatok azonosítása szükségesek ahhoz, hogy a felderítési, nyomozási és bírói szakban is érvényesüljön a terjesztő magatartás és a szervezeten történő elkövetés igazolása is.

A bűnszervezet fogalmi elemeinek, valamint a bűnügyi tevékenység egyes szakaszainak, az ott beszerzett információknak, adatoknak a kábítószeres bűncselekmények betöltött szerepének ismertetése alapján igazolást nyert azon feltevés, hogy a kábítószer birtoklása, a kábítószer-kereskedelem felderítése, az elkövetők büntetőjogi felelősségének, a szervezeten történő elkövetés megállapítása során a leplezett eszközök alkalmazásának nélkülözhetetlen, hiszen számos itt keletkezett adat, információ válik bizonyítékká a büntetőeljárásban, bírói szakban is.

A beszerzett adatok, információk rendszerezése, a közti lévő kapcsolatok megállapítása, megjelenítése a bűnügyi elemzés módszereivel, technikáival történik, mely alapján kijelenthető, hogy a bűnügyi elemzésnek a szervezett bűnözői körök, kábítószeres bűncselekmények felderítésében elengedhetetlen. A fentiek alapján hipotézisem igazolást nyert.

5. hipotézis: Feltételeztem, hogy a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények eredményes felderítéséhez szükséges a fúziós központ elven működő szervezeti egység létrehozása.

A 2001. szeptember 11-ei események értékelése alapján a hírszerzésben és az elemzésben is szemléletváltás történt, mely alapján létrejött az elemzéssel interaktív módon történő hírszerzés.

A nyomozó, felderítő egységek tevékenysége során különféle forrásból származó, különféle formában megjelenő információk két adatbázisba, a minősített adatok a TIAR-ban (Titkos Információgyűjtés Adatkezelési Rendje), a nem minősített információk a Robotzsaruban (Robotzsaru Neo és NOVA.Irat együttes integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszer) kerülnek rögzítésre, tárolásra. A külön adatbázisokban lévő információk, különböző jogosultsági szintek a hozzáféréshez, az információvesztés, az adatbázisból kapott információkhoz való hozzáférés ideje mind-mind hátráltatja a kábítószeres bűncselekmények felderítését, ahol kiemelt jelentősége lenne a valós idejű információk ismeretére és feldolgozására.

A fenti indokok alapján tettem javaslatot egy egységes adatbázis létrehozására, melyben a kábítószeres bűncselekményekkel kapcsolatban az összes nyílt és minősített információk és háttértámogatásként az azokat tartalmazó dokumentumok is megtalálhatók. Létrehozásával megvalósul az a közös információsvagyon szemlélet.

A 2001. szeptember 11-i terrortámadás rávilágított arra, hogy a jogsértő cselekmények elleni fellépés hatékonysága jelentősen növelhető a hatóságok közötti információmegosztással és együttműködéssel. Ennek érdekében jöttek létre a fúziós központok, amelyek különböző szervezetektől származó adatokat egyesítve képesek összefüggéseket feltárni, valamint összehangolt műveleteket elősegíteni. A kábítószer-bűnözés elleni küzdelemben indokolt egy országos hatáskörű központi egység létrehozása, amely a fúziós központ elvén működve kezelné az egységes kábítószer-adatbázist, közvetlen kapcsolatban állva a NIK-kel és az Europollal. Egy ilyen, felderítő és beavatkozó kapacitással is rendelkező szerv megfelelne a klasszikus fúziós központokkal szembeni követelményeknek. A fentiek alapján hipotézisem igazolást nyert.

5. Javaslatok

5.1. Javaslat a fesztiválok területéről kábítószeres bűncselekmények miatt jogerősen elítélt személyek kitiltására

A футбол-huliganizmus elleni válaszlépésként került megalkotásra a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, mint Btk.-ban megfogalmazott mellékbüntetés, mely önállóan vagy más büntetés mellett egyaránt kiszabható. A törvényhely szerint a bíróság az elkövetőt a

sportrendezvényen való részvétel, az odamenetel vagy az onnan történő távozás során a sportrendezvénnyel összefüggésben elkövetett bűncselekmény miatt eltilthatja bármelyik sportszövetség versenyrendszerében megrendezésre kerülő sportrendezvény látogatásától, vagy bármelyik sportlétesítménybe való belépéstől, amikor az valamely sportszövetség versenyrendszerében megrendezett sportesemény helyszínéül szolgál.³ A fenti rendelkezés érvényesülése érdekében került a *Sport törvényben* szabályozásra a kitiltott személyekről egy nyilvántartás létrehozására, mely a rendőrség a sportrendezvényen történő részvételből a szervező által kizárt, a szabálysértési hatóság vagy a bíróság által a sportrendezvényről, illetve a sportlétesítményből kitiltott vagy a sportrendezvények látogatásától eltiltott személyek, továbbá külföldi sportszervezet, hatóság, bíróság hasonló tartalmú döntésének hatálya alatt álló személyek nyilvántartott személyes adatait kezeli.⁴

A fentiek szerinti, a sportrendezvényekről történő távoltartás intézményének elvei alapján javaslatok tesznek a Büntető törvénykönyvben egy olyan mellékbüntetés vagy intézkedés megfogalmazására, mely a zenei fesztiválok kábítószer birtoklása vagy kábítószer-terjesztése miatt jogerősen elítélt személyekre vonatkozóan jelent kitiltást az esemény területéről. Az intézkedés célja az lenne, hogy az elítélt személyek nem léphetnének a fesztivál területére, vagy abba a létesítménybe, ahol az esemény megrendezésre kerül, és az esemény helyszínét sem közelíthetnék meg a rendezvény idején. Ezzel megakadályozható lenne, hogy a hatóságok előtt már ismert fogyasztók, terjesztők ne léphessenek a fesztivál területére, ne jussanak be a rendezvényre, megakadályozva ezzel az történő kábítószer-fogyasztást, -terjesztést.

A javaslat megvalósításához az intézményi struktúra részben adott, hiszen a fesztiválokra történő jegyvásárlás és a beléptetés már személyes adatok kontrollálása alapján történik.

Azon elítéltekről, akik számára a javasolt mellékbüntetés vagy intézkedés kiszabásra kerülne, az eljáró szerv tájékoztatást küldene a rendőrség részére, aki a nyilvántartást kezelné. A fesztiválszervezők a részükre rendelkezésre bocsátott nyilvántartást összevetve a jegyvásárlók adatbázisával, kiszűrhetik azok a személyeket, akiknek beléptetése a fesztiválra nem engedélyezett. Így a fesztiválra történő regisztráció alapján, mely névre szóló, ők már nem tudnák jegyüket érvényesíteni.

³ Btk. 58. §

⁴ 2004. évi I. törvény a sportról 76/A. § * (1) (Sport törvény)

5.2. Javaslat egységes kábítószer adatbázis létrehozása

A kábítószeres bűncselekmények felderítése érdekében javaslatok tettem egy egységes adatbázis létrehozására, melyben a kábítószeres bűncselekményekkel kapcsolatban az összes nyílt és minősített információk és háttértámogatásként az azokat tartalmazó dokumentumok is megtalálhatók. Természetesen ehhez szükséges a mindezt lehetővé tevő jogi környezet megteremtése is. Ahhoz, hogy az adatbázis működjön, szükséges megfelelő eljárási rendet kialakítani az adatok továbbításának, a kapott információk folyamatos elemzéséhez, értékeléséhez. A várható hatalmas információmennyiségre tekintettel ehhez megfelelő informatikai háttér és az adatok, információk feldolgozásához megfelelő elemző program is szükséges. Az adatbázis létrehozásával megvalósul az a közös információs vagyron szemlélet, mely a TIAR működésének is alapelve. Az adatok és információk továbbítási módjának a legideálisabb esete az automatikus adatátvitel lenne. A beérkezett információk alapján lehetségessé válik az adatbázis építés, mely alapján az elkövetőkre, az elkövetői körökre vonatkozó adatok, a kábítószeres hazánkba érkezési módja, útvonala, az ismert értékesítési helyek lennének az adatok strukturálásának fő ismérvei. Az adatok mögött lévő dokumentumtárban pedig további lekérdezések, láncolt keresések is végrehajthatók lennének további kapcsolatok, összefüggések feltárására.

A működtetéséhez azonban szükség van egy szervezeti egységre, amely többek között ellátják az adatbázisok működtetésével kapcsolatos feladatokat is a folyamatos információcsere, a koordináció és a célzott elemzések készítése mellett.

5.3. Javaslat egy központi kábítószer-bűnüldözés elleni egység – fúziós központ létrehozására

A fúziós központok megjelenése a rendőri szervezetben jól példázza, hogyan alakította át a technológia a közbiztonság területét. Ezek a központok lehetővé teszik a valós idejű bűnüldözést, ahol a nyomozók és elemzők a valós idejű és múltbeli események adatait felhasználva hatékonyabb bűnüldözési stratégiákat dolgoznak ki. Ezek a központok egyesítik a humán forrásokból származó információkat és a különböző formátumú, több forrásból származó adatokat, hogy átfogó képet nyújtsanak a fenyegetésekről.

A fúziós központok működésének egyik legfontosabb technológiai szabványa az információs architektúra, amely meghatározza a szervezeten belül tárolt és kezelt adatok

jelentését, helyét és tulajdonjogát, valamint azt, hogy a központ hogyan strukturálja és osztja meg az információkat külső partnerekkel.

Működéséhez szükség van elemző szoftverekre, melyek lehetővé teszik a nagy mennyiségű adat összegyűjtését és elemzését, beleértve a kritikus infrastruktúrák, műholdképek és bünygyi adatbázisok adatait is, valamint adatmegjelenítési technológiákra, hiszen az adatvizualizáció kulcsfontosságú az elemzés során, mivel lehetővé teszi a komplex információk könnyed értelmezését és a gyors döntéshozatalt.⁵

A fenti elvek alapján a rendőri szerveken belül létrehozni javasolt központi kábítószer-bűnözés elleni egység, mint országos hatáskörű szerv is a fúziós központ elven működne, és működtetné a fentiekben létrehozni javasolt egységes kábítószer adatbázist. Közvetlen kapcsolatban állna a NIK-kel és az Europollal, hiszen a tőlük kapott információk a határon átnyúló felderítések során nélkülözhetetlenek.

Az itt dolgozó állomány számára az elemző-értékelő munkához szükséges képességek, tudás mellett elengedhetetlen a kábítószeres ügyek nyomozásához tartozó speciális ismeretek birtoklása is, a nyelvismeret pedig nélkülözhetetlen.

Kutatásom szempontjait figyelembe véve, az elemző-értékelő munka fontosságát jelöltem meg elsődleges indokként a központi egység létrehozásánál. Amennyiben rendelkezik továbbá felderítő és beavatkozó egységgel is, akkor eleget tesz a klasszikus fúziós központokkal szemben megfogalmazott elvárásoknak, alkalmassá válik széleskörű fenyegetések elleni fellépésre.

Az adatbázisban szereplő adatok, információk alapján különféle stratégiai és taktikai értékelő jelentések, helyzetértékelések, kockázatelemzések, fenyegetettség értékelések is készíthetők. Az információcsere, a koordináció felgyorsulhat. Az adatvagyon alapján lehetőség lenne sorozat- és kapcsolat-kutatásokra, melyek a szervezeten elkövetett bűncselekmények és a kábítószeres bűncselekmények felderítése során elengedhetetlenek. A Big Data elemzések mellett a mesterséges intelligencia bevonásával lehetőség lenne kontrollált Big Data elemzések végrehajtására is.

A kábítószer-bűnözés elleni egységes fellépés keretein belül a fesztiválokon történő kábítószer értékesítés ellen is még hatékonyabban lehetne fellépni, hiszen az adatbázisban az elkövetés helyére, idejére, valamint a már a hatóság látókörébe került (de jogerősen nem elítélt)

⁵ Mik azok a fúziós központok és milyen technológiát szolgálnak? Online: <https://statetechmagazine.com/article/2020/12/what-are-fusion-centers-and-what-kind-technology-do-they-use-perfcon> (letöltve: 2024.12.30.)

személyekre vonatkozóan is célzott keresések futtathatók lennének és figyelőztetés alkalmazásával tevékenységük nyomon követhető lenne.

6. Új tudományos eredmények

1. Elkészítettem a hazai fesztiválokon történő kábítószer-bűnözés helyzetértékelését a 2014-2024 közötti időszakra vonatkozóan. Az elemzés elkészítése során a bűnügyi statisztikai adatok részletes feldolgozása során figyelembe vettem a fesztiválok specifikus jellemzőit, valamint hozzájuk köthető kábítószeres bűncselekmények előfordulásának alakulását. Ezen adatok elemzésével rávilágítottam a fesztiválokon tapasztalható trendekre, és feltérképeztem a bűnügyi kockázatokat.
2. Dokumentumelemzéssel, a fesztiválokon történt kábítószeres bűncselekmények miatt született jogerős ítéletek feldolgozása keretében a fesztiválokon értékesített kábítószeres, azok fesztivál területére történő bejuttatásának módja, a hazai és külföldi elkövetők ismérvei alapján a statisztikai adatokat kiegészítve egy átfogó, globális elemzést készítettem a fesztiválokon történő kábítószer-bűnözésről bűnelemzői szemmel.
3. A fesztiválokon történő kábítószer-bűnözés hatékonyabb visszaszorítása érdekében javaslatot tettem a korábban fesztiválokon történt kábítószeres bűncselekmények elkövetése miatt jogerősen elítélt személyek fesztiválról való kitiltására. A kitiltás célja a bűncselekmények elkövetőinek megelőzése, valamint a fesztiválok biztonságának és törvényességének javítása, így is csökkentve a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények előfordulását.
4. A kábítószer-bűnözés hatékonyabb nyomon követésére és kezelésére javaslatot tettem egy egységes adatbázis létrehozására, melyben a kábítószeres bűncselekményekkel kapcsolatban az összes nyílt és minősített információk és háttértámogatásként az azokat tartalmazó dokumentumok is megtalálhatók. Az automatikus adatátvitel révén folyamatosan frissülő információk biztosítanak az elkövetők, elkövetői körök, útvonalak és értékesítési helyek nyomon követését. A rendszer mögötti dokumentumtár lehetővé tenné az összefüggések feltárását, a működtetéshez pedig egy dedikált szervezeti egység biztosítaná a koordinációt, információcserét és célzott elemzéseket.
5. A kábítószer-bűnözés elleni hatékonyabb fellépés érdekében javaslatot fogalmaztam meg egy fúziós központ elven működő központi kábítószer-bűnözés elleni egység létrehozására. Ennek célja egy koordinált és integrált megközelítés kialakítása a kábítószerrel kapcsolatos

bűncselekmények megelőzése és felderítése érdekében, amely biztosítja a hatékonyabb együttműködést a rendőrség, valamint a különböző kábítószer-bűnözés elleni küzdelemben résztvevő intézmények között.

7. A kutatás eredményeinek gyakorlati hasznosulása

Az elkészült elemzés és a megfogalmazott javaslatok gyakorlati hasznosulása több dimenzióban is megjelenhet. A 2014–2024 közötti időszakra vonatkozó helyzetértékelés és a jogerős ítéletek dokumentumelemzése révén a döntéshozók és a bűnüldöző szervek számára olyan empirikus alapú tudás jött létre, amely közvetlenül felhasználható a fesztiválok biztonsági stratégiáinak és rendészeti intézkedéseinek megalapozásában. Az adatokból kirajzolódó trendek és bűnügyi kockázatok ismerete lehetővé teszi a megelőző lépések célzottabb és hatékonyabb alkalmazását.

A korábban kábítószeres bűncselekmények miatt jogerősen elítélt személyek kitiltására tett javaslat gyakorlati értéke abban ragadható meg, hogy elősegíti a visszaeső elkövetők kiszűrését, ezáltal csökkenti a kábítószer-fogyasztás és -kereskedelem jelenlétét a fesztiválokon, valamint növeli a résztvevők biztonságérzetét.

Az egységes, folyamatosan frissülő adatbázis létrehozása hozzájárulhat a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények hatékonyabb nyomon követéséhez, az elkövetői hálózatok és kapcsolatok feltárásához, valamint az operatív beavatkozások gyorsabb előkészítéséhez. A dokumentumtár funkciója lehetőséget biztosít a korábbi ügyek tapasztalatainak rendszerszintű feldolgozására, ami elősegíti a jövőbeni bűnügyi elemzések mélyebb és pontosabb megvalósítását.

A fúziós központ elvén működő központi kábítószer-bűnözés elleni egység létrehozása pedig strukturális szinten járulhat hozzá a bűnüldözés hatékonyságához. Az ilyen típusú integrált szervezet képes lenne összehangolni a különböző intézmények közötti információáramlást és operatív együttműködést, ezáltal erősítve a nemzeti és nemzetközi szintű fellépést a kábítószer-bűnözés ellen.

A megvalósult eredmények közül kiemelendő, hogy jogszabály-módosítás révén a kitiltás intézménye immár a kábítószeres bűnelkövetőkre is kiterjed, ami a prevenció és a közbiztonság szempontjából jelentős előrelépést jelent. A fúziós központ elvén működő szervezeti megoldások is részben már létrejöttek: kezdetben az NNI keretében, majd később országos hatáskörrel a Kábítószer Bűnözés Elleni Hatóság koordinációjával. Az egységes kábítószer-adatbázis kiépítése jelenleg folyamatban van, amely a bűnügyi információk összekapcsolása

révén hosszú távon megalapozhatja a hatékonyabb elemzői munkát, a célzott felderítéseket és a nemzetközi együttműködés erősítését.

A kutatás eredményei és javaslatai hozzájárulhatnak a fesztiválok biztonságának növeléséhez, a bűnüldöző szervek szakmai munkájának fejlesztéséhez, valamint a drogprobléma kezelésére irányuló komplex, integrált stratégiák kialakításához.

A dolgozatban alkalmazott módszertan és a feltárt kutatási eredmények túlmutatnak az egyéni szakmai hasznosuláson, mivel beépíthetők az egyetemi oktatásba, különösen a kriminalisztika és a kriminológia tárgykörében. Eredményei és megközelítései alapot teremthetnek egy későbbi, elemző-értékelő szakirány kialakításához is, ezáltal hozzájárulva a tudományos ismeretek bővítéséhez és a gyakorlati képzés színvonalának emeléséhez.

8. A szerző tudományos és szakmai önéletrajza

Dr. Németh Ágota 1989-ben érettségizett a Sárvári Tinódi Lantos Sebestyén Gimnáziumban, majd ezt követően kezdte meg felsőfokú tanulmányait, melynek során az alábbiak szerint szerzett diplomákat: Államigazgatási Főiskola igazgatásszervezői szakán 1992-ben, a Rendőrtiszti Főiskola bűnügyi szakán 1994-ben végzett. A Pénzügyi és Számviteli Főiskolát 1996-ban szakközgazda, majd pénzügyi tanácsadó végzettséggel abszolválta. 2004-ben államvizsgázott a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán, majd 2009-ben jogi szakvizsgát tett. Német nyelvből felső, orosz nyelvből alapfokú nyelvvizsgával rendelkezik.

A Belügyminisztériummal 1990-ben kötött egy éves ösztöndíját követően 1991-ben nevezték a BRFK I. kerületi Rendőrkapitányság hivatásos állományába, de mellette nappali tagozaton folytatta tovább tanulmányait. 1996-ban áthelyezésre került a BRFK Gazdaságvédelmi Osztály állományába főnyomozónak. Az 1999-ben létrejött BRFK Felderítő Főosztály Gazdaság- és Vagyonvédelmi Osztály állományában kiemelt főnyomozó, majd csoportvezetői beosztást látott el. 2006.06.16-ával vezénylésre került a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztály II. osztályvezetői beosztásba.

A továbbiakban a bűnügyi elemző-értékelő munka területén folytatott pályája során a korábban nyomozóként, vizsgálóként, felderítőként megszerzett tapasztalatait jelentős mértékben kamatoztatni tudta.

2007.12.16-tól a BRFK Felderítő Főosztály Kábítószer- és Vegyes Bűnözés Elleni Osztály Értékelő Csoport, majd a 2009.02.01-vel a Felderítő Főosztály jogutódjaként létrejött BRFK Bűnügyi Információs Főosztály Értékelő Alosztály vezetője. Az alosztály volt a hazai rendőri

szerveken belül az első ún. speciális elemző egység, mely a főosztály által folytatott hírszerzési és műveleti tevékenységének elemzői támogatása volt az elsődleges feladata.

2011.07.07-ével került kinevezésre a BRFK Bűnügyi Szervek Elemző-Értékelő Osztály vezetőjének. 2018. szeptember 1-ével az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Elemző-Értékelő Főosztály kiemelt főreferense lett.

A Nemzeti Közszerzőgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Bűnügyi és Gazdaságvédelmi Tanszékére 2019. augusztus 1-ével került átrendelésre, ahol azóta is, tanársegédként főleg bűnügyi és kockázatelemzéssel kapcsolatos tantárgyakat oktat mind alap- és mesterképzésen.

Bűnügyi elemzőként, illetve vezetőként betöltött éve alatt elvégezte a bűnügyi elemzői alaptanfolyamat, illetve az arra épülő egyes speciális ismereteket biztosító képzéseken is. A Közép-Európai Rendőrákadémia által szervezett, kábítószer-bűnözéssel, szervezett bűnözéssel, bűnügyi elemzéssel, kapcsolatos kurzusain folyamatosan részt vett és részt vesz napjainkban is. 2013-ban elvégezte a CEPOL és a KERA közös szervezésében tartott stratégiai elemzői tanfolyamot német nyelven. Oktatói tevékenysége során a bűnügyi elemző-értékelő munka során beosztottként és vezetőként szerzett szakmai tapasztalatait hasznosítani tudja.

A Rendészettudományi Doktori Iskolába 2020-ban jelentkezett. 2022 júniusában eredményesen teljesítette a komplex vizsgát, majd 2024 augusztusában abszolutóriumot szerzett. Nevezett témában való jártasságát igazolja, hogy több hazai és nemzetközi konferencián tartott előadást magyar és német nyelven, illetve hazai és nemzetközi folyóiratban is publikált magyar és angol nyelven.

Doktor-jelölt MTMT oldala szerint kutatási eredményeit 12 magyar és 3 angol nyelvű publikációban, valamint 6 konferencián magyar és német nyelven tartott előadáson mutatta be. Publikációi túlnyomó részben olyan mértékadó szakmai folyóiratokban jelentek meg, mint a Belügyi Szemle, a Nemzetbiztonsági Szemle, a Magyar Rendészet, illetve a Bezbednost (Szerbia).

9. A szerző témakörben megjelent publikációi

Németh, Ágota

A szervezett bűnözés elleni közös fellépés a schengeni térségben

In: Gyelník, Teodor; Ocskay, Gyula; Vájlok, László (szerk.) Schengen 40-35-30 : Jubileumi tanulmánykötet, Budapest, Magyarország: Central European Service for Cross-Border Initiatives (CESCI), Határőr Kultúráért Alapítvány (2025) 329 p. pp. 251-270. , 20 p.

Szaktanulmány (Könyvrészlet)

Németh Ágota ; Vári Vince

The dilemmas of criminal intelligence analysis

BEZBEDNOST 66 : 3 pp. 97-112., 16 p. (2024)

Szaccikk (Folyóíratcikk)

Németh Ágota ; Rottler Violetta

A mesterséges intelligencia szerepe a könnyűzenei fesztiválok biztosításában

In: Gaál, Gyula; Hautzinger, Zoltán (szerk.) A rendészet tudománya és gyakorlata

Pécs, Magyarország: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi

Szaccsoport (2024) 434 p. pp. 131-136. 6 p.

Szaccanulmány (Könyvrészlet)

Németh, Ágota ; Rottler Violetta

The role of artificial intelligence in securing popular music festivals

POLICE STUDIES: THE PERIODICAL OF THE POLICE SCIENTIFIC COUNCIL 4 : 1-

2 pp. 151-160. , 10 p. (2024)

Szaccikk (Folyóíratcikk)

Németh, Ágota

Geographic Profiling of Offenders

Criminal Geographical Journal 6 : 1-2 pp. 15-23. 9 p. (2024)

Szaccikk (Folyóíratcikk)

Németh, Ágota

A kábítószeres bűncselekmények felderítésének bűnelemzői támogatása

Magyar Rendészet 23 : 2 pp. 103-114. 12 p. (2023)

Szaccikk (Folyóíratcikk) | Tudományos [34416569] [Egyeztetett]

Németh, Ágota

A bűnügyi elemzés új aspektusai

In: Németh, Kornél; Jakab, Bálint; Péter, Erzsébet (szerk.) VII. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia Tanulmánykötet
Nagykanizsa, Magyarország: Pannon Egyetem (2023) 407 p. pp. 44-51. 8 p.
Szaktanulmány (Könyvrészlet)

Németh Ágota

A bűnügyi elemző-értékelő munka

In: Szendrei, Ferenc (szerk.) Bűnügyi szolgálati ismeretek. Különös rész
Budapest, Magyarország: Ludovika Egyetemi Kiadó (2022) 280 p. pp. 215-233. 19 p.
Felsőoktatási tankönyv része (Könyvrészlet)

Németh, Ágota

Az arcfelismerés szerepe a bűnügyi munkában

Magyar Rendészet 22 : 2 pp. 171-182. 12 p. (2022)
Szakcikk (Folyóiratcikk) |

10. .

Bánáti Tibor ; Nagy Ivett ; Németh Ágota

Adat az adatról, azaz a metaadatok elemzésének lehetőségei, különös tekintettel a szervezett bűnözésre

Belügyi Szemle (2010-) 70 : 7 pp. 1415-1428. 14 p. (2022)
Szakcikk (Folyóiratcikk)

Németh Ágota

A bűnügyi elemző-értékelő munka napjainkban

In: Harmati, Barbara; Kovács, Szitkay Eszter; Pap, András László; Papp, Bendegúz (szerk.) Honestas, Humanitas, Humilitas: ünnepi kötet Kerezsi Klára tiszteletére
Budapest, Magyarország: L'Harmattan Kiadó (2021) 213 p. pp. 152-160. 9 p.
Könyvfejezet (Könyvrészlet)

Balla József ; Kalmár Ádám ; Nagy Ivett ; Németh Ágota

Biometrikus adatok megjelenése az új európai határrendészeti adatbázisokban

Határrendészeti Tanulmányok 18 : 3 pp. 6-19. 14 p. (2021)

Szakcikk (Folyóiratcikk)